

Gr. Sc. Spiru Haret U.C.E.C.O.M.

BACOVIA

Fuiorea Andrei Bogdan
Cls. A XI-A B

BACOVIA

*Aici sunt eu
Un solitar,
Ce-a râs amar
Și-a plâns mereu.*

*Cu-al meu aspect
Făcea să mor
Căci tuturor
Păream suspect.
(Epitaf)*

I. INTRODUCERE

Bacovia se proiectează pe scena lui provincială, care ține loc de *teatrum mundi*, când ca un ecou docil al spaimei universale, ca victimă mută și neputincioasă în fața tiraniei societății și a neantului, când ca un revoltat împotriva destinului sau cel puțin ca spirit lucid, întâmpinându-și condiția cu o demnă resemnare. De aici dubla față a poetului. Pe de o parte, aceea de siluetă umilă, terorizată, ori de personalitate complet anulată, retrogradată la stadiul unui ghem de nervi al unui obiect dezafectat, al unei umbre fantomate; pe de altă parte, aceea a insului afișând masca sarcasmului și autoironiei, spre a-și acoperi plânsul intern și a preîntâmpina riscul complacerii în poza damnatului. Dincolo însă de aceste posturi cutremurate, transpare chipul unui solicitat deopotrivă de nostalgia comunității senine cu natura și umanitatea, dar și de ardoarea profetului, blestemând lumea lui „a avea” în numele lumii lui „a fi”. Traversând în fulgere scurte un orizont opac, astfel de accente dau geamătul bacovian timbrul neașteptat al apelului viril la împotrivire și încredere în metamorfoza fericită a omului ca ființă socială, dacă nu și ca ființă muritoare.

Poet al eșecului și al speranței resuscitate din cenușă, G. Bacovia se apropie și se desparte de creatorii apocalipselor moderne.

S-a spus că e, prin formație, un simbolist, dar își depășește epoca, aparținând poeziei române moderne. E legat strâns de orașul natal Bacău, unde s-a născut în 1881, ca fiu de comerciant. Numele său adevărat era George Vasiliu. Studiile elementare și secundare le-a desfășurat în orașul de pe Bistrița; studiile superioare, de drept, la București și Iași, cu licență. Nu a

profesat avocatura, ci a fost mic funcționar, trăind din greu și dedicându-se poeziei. A fost hărțuit mereu, de boală - fapt reflectat în versurile sale sumbre.

În 1928, se căsătorește cu Agatha Cristescu și se mută la București, unde soția sa era profesoară.

A debutat în "Literatorul" lui Macedonski, însă primul volum "Plumb" apare în 1916, premiat de Ministerul Artelor. Celelalte cărți poetice apar destul de rar: "Scânteii galbene" (1926), "Cu voi" (1930), "Comedii în fond" (1936), "Stante burgheze" (1946). Versurile sale sunt profund originale, creând așa numita atmosferă bacoviană. Capodoperele bacoviene sunt: "Plumb", "Decembrie", "Lacustra", "Cuptor", "Nervi de primăvară", "Amurg violet", "Alb", "Vocale".

II. SENTIMENTUL MORȚII

Moartea în aspectul ei cel mai fizic, mai cadaveric, își impune în poezia bacoviană prezența cu autoritatea de care beneficia în viziunile medievale.

În orașul bacovian, fără a se prinde în horă macabră, populația este bântuită sau cel puțin adiată de ceea ce el numește „aerul morților”

*Ascultam acele povești,
Deși nu era vremea lor –
Cum nu-nțelegi când privești
Aerul morților.*

(Controversă)

Înregistrând simptomele acestei morți universale, Bacovia își avertizează iubita asupra etapelor descompunerii. Într-o poezie ca Renunțare, el se și consideră pur și simplu un cadavru.

*În grădina moartă,
Am sărit aseară peste zidul mort –
Pasul meu, încet, se oprea în loc –
Conștient de soartă, de durere orb,
În grădina moartă
A sosit un mort.*

Morți întrezărea și Eminescu. Însă la Eminescu, cel puțin acela din Mortua est și Melancolie, iubita își părăsește făptura ca să retrăiască o existență selenară, iar poetul însuși, oricât de încredințat ar fi de pieirea insului, socotește principiul vieții inalterabil, de vreme ce sufletele se reîncarnează în alte existențe.

III. NATURA

Prezentă aproape în fiecare poezie, natura concurează orașul. Solidară cu materia inertă a zidurilor, materia vie împărtășește întru totul destinul cetății. Vegetația, copacii, iarba, florile declină ca și zidurile, sub presiunea aceluiași forțe dezagregate.

Anotimpurile predominante sunt toamna și iarna care, o dată instalate, par a nu se mai clinti, instituind un climat de eră primordială. Ploaia, vântul, zăpada bat continuu, mai rar în rafale violente.

*Scârțâie toamna din crengi ostenite
Pe garduri bătrâne, pe streșini de lemn,
Și frunzele cad ca un sinistru semn
În liniștea grădinii adormite.*

*O palidă fată cu gesturi grăbite
Așteaptă pe noul amor...
Pe când, discordant și înfiorător.
Scârțâie toamna din crengi ostenite
(în grădină)*

Tăcerea, constituie un alt motiv interior al poeziei bacoviene, nu reprezintă însă decât extrem de rar o simplă invitație descriptivă, o notă a cadrului exterior. Îndeplinind aceeași funcție ambivalentă, de intensificare a depresiei și, chiar dacă mai rar, de împăcare cu sine și promisiune a unui nou orizont, ea cuprinde semnificații variate.

IV. MUZICA

Cât de profundă îi era pasiunea muzicală o certifică prezența, în repertoriul lui poetic a diverselor instrumente, alcătuind o adevărată orchestră, instalată pe podiumul lumii. În sensul propriu al cuvântului, ca ansamblu simfonic, orchestra acționează mai rar. Numai într-o singură poezie o întâlnim în formație restrânsă.

*Orchestra începu cu-o indignare grațioasă.
Salonul alb visa cu roze albe –
Un vals de voaluri albe.
(Alb)*

Frecvent apare și ruda ei săracă, fanfara, prezentă în parcurile de duminică sau sâmbătă seara: „În oraș suspină un vals de fanfară”. De aici sunt trimise, ca din spatele unei săli de concert, ecouri stinse.

BIBLIOGRAFIE

**Galeria scriitorilor - 50 de portrete - Editura Porțile Orientului Iași
color - Boris Crăciun**